

Geloofs-leven

Leve de Koning!

Groiegroepen C.G.K. Groningen
Seizoen 2003/2004, nr. 7

Bijbelstudie: Psalm 72

Doel van dit gesprekspapier

Vanuit de psalm stil staan bij advent/kerst, ons bezinnen op Christus als onze Koning, én op wat Hij wil t.a.v. de overheid van een land.

Ontmoeting met elkaar

- ☛ Want vind jij mooi en/of moeilijk aan het Kerstfeest?
- ☛ Bespreek de stelling: *De manier waarop je Kerst viert maakt duidelijk wie jouw Koning is.*

Gebed

Inleiding op Psalm 72

Als opschrift lezen we in de vertaling van het NBG: Van Salomo. Het in het hebreuws gebruikte voorzetsel is bij de opschriften van de psalmen vaak op te vatten als “Uit de bundel van”. Dat wil niet automatisch zeggen dat deze liederen ook door b.v. David zelf gemaakt zijn. In het geval van Psalm 72 lijkt nog een andere vertaling te verkiezen, nl. “Voor Salomo”. Je zou kunnen denken aan David in de laatste fase van zijn leven (vs. 20 laat zien dat Psalm 72 in een bundel “Van David” voorkomt).

De inhoud van de psalm laat zien dat het gaat over “de koning”. Vers 1 is daarbij illustratief: het gaat om “de zoon van de koning”. Ook al is de psalm waarschijnlijk geschreven “voor Salomo”, daarmee is hij niet alleen voor Salomo, maar voor elke kroonprins van Israël. Deze psalm tekent wat God verwacht van de koning en formuleert de woorden waarmee Israël zijn koning zal zegenen. Wanneer we deze psalm vergelijken met geschriften van andere volken uit die tijd (ongeveer 1000 voor Christus) over “de koning”, dan vinden we opvallende overeenkomsten. De koning moet een helper zijn voor de armen. Het volk bidt voor de koning en zegent hem, want men deelt in de zegen als een koning het goed doet.....

Duidelijk is dat de psalm een ideaalbeeld tekent, waaraan geen van de koningen van Israël heeft beantwoord. Geen wonder dat de psalm dus betrokken werd op de Messias, de grote Zoon van David. Hij heeft de inhoud van deze psalm reeds waargemaakt in Zijn leven. We zien uit naar Zijn wederkomst, dan zal deze psalm voor héél Zijn volk ten volle waargemaakt worden in Zijn Koninkrijk.

De verzen 1 t/m 11 vormen een gebed, een zegenbede, voor de koning. De verzen 12-14 formuleren een kerntaak van de koning. De verzen 15-17 gaan weer over in de zegenbede. De verzen 18-19 vormen een afsluitende lofprijzing aan God. Vers 20 is een toevoeging die niet bij de psalm zelf hoort, maar die deze verzameling van psalmen besluit (het tweede psalmenboek).

Bezinning vanuit de Bijbel

📖 Lezen: Psalm 72: 1-4 en 12-14

1. Wat valt je op als je deze twee gedeelten met elkaar vergelijkt?
2. Er worden verschillende woorden gebruikt voor de “armen”. Daarin zitten noties als “behoefstig”, “kwetsbaar”, “zwak”, “weerloos”, “gering”, “ellendig”. We moeten bedenken dat de verschillende woorden wel verschillende aspecten laten meeklinken, maar vooral redelijk synoniem zijn. De arme was gering, kwetsbaar, ellendig. In de regel werd hij uitgebuit.
Lees ter illustratie (in vogelvlucht) 1 Samuël 12: 1-4; 1 Koningen 21: 1-16; Micha 2: 2, 9-10; 3: 1-3, 9-11; 6: 8; Ruth 2: 10-12; 3: 9-11; Deuteronomium 24: 17-22.
Wat moet de koning volgens Psalm 72 doen voor de “armen”?
3. De koning van die dagen was een alleenheerser met het leger (de macht) aan zijn kant. Zijn wil was wet. De koning was (vrijwel) de enige die iets kon beginnen tegen rijke en machtige grootgrondbezitters (“edelen”, een soort “adel”, vaak aan het hoofd van een belangrijke familie) die de armen in de regel uitbuitten. Daarom was hij “de redder der armen”. Je zou kunnen zeggen dat onze overheid (in de breedste zin) de taken van de bijbelse koning vervult. Politieke partijen leveren de ministers en de volksvertegenwoordigers. Zo hebben ook wij (enige) invloed op het beleid.
Wat zou je op grond van deze psalm willen laten meeklinken in het beleid van onze overheid?

*Wie zijn eigenlijk in onze samenleving de armen (te lezen als de zwaksten die hulp nodig hebben)?
Wat zou er in jouw beleving (meer) moeten gebeuren voor deze mensen?*

4. Bespreek de stelling: “De kerk moet zich niet met politiek bemoeien”.

 Lezen: Ezechiël 34: 1-6, 20-24.

5. De taak van de koning wordt in de Bijbel vaak aangeduid in het beeld van de zorg van een herder voor zijn kudde. Hij is die “(Zoon van) David” die in dit gedeelte bedoeld wordt. Hij is ook de enige Koning die de taakstelling van Psalm 72 volkomen kan uitvoeren. *Denk eens aan het optreden van de Here Jezus zoals de Evangelieën dat beschrijven, en probeer voorbeelden te noemen, waarin je Hem die taken van de goede Herder ziet uitvoeren.*

 Lezen: Marcus 6: 30-34 en Psalm 72: 13

6. Bij Psalm 72: 13 lezen we over het verlossen van de “zielen der armen”. Het hebreeuwse woord voor “ziel” betekent gewoon “mens”, maar dan vooral bezien naar de “binnenkant”, de geestelijke dimensie. In deze woorden gaat het erom dat de arme die zo vreselijk knel zit weer “adem kan halen”, die enorme druk wordt van hem afgenomen. Er is redding, bevrijding. Natuurlijk mogen we vanuit het NT zeggen dat deze woorden op een bijzondere wijze werkelijkheid worden door de ontferming van Christus. *Herkennen we in ons eigen leven iets van de ontferming van Christus? Zo ja, hoe dan?*

7. Bespreek de stelling: “*Hart hebben voor mensen is vooral iets van je karakter; dat heb je of dat heb je niet.*”

 Lezen: Mattheüs 25: 31-46

8. Wat heeft dit ons te zeggen? Probeer eens concrete toepassingen te maken.
9. Maar..... je kunt toch niet de hele wereld op je nek nemen? Waar liggen de grenzen van je verantwoordelijkheid? Wat mag je laten liggen?
10. Bespreek de stelling: “*Er is te veel ellende om nog feest te kunnen vieren*”.
11. Bespreek de stelling: “*Het is goed dat er met Kerst zoveel aandacht is voor minder bedeelden*”.

 Lezen: Psalm 72: 5-11 en 15-17 (met name vers 15; vergelijk 1 Timotheüs 2: 1-2)

12. Hoe zouden wij “de koning” (overheid) kunnen zegenen in hedendaagse termen/beelden?

 Lezen: Psalm 72: 18-19

13. Wat roepen deze verzen bij je op?
14. Welke plaats krijgt de lofprijzing in onze gebeden?

Dankgebed en voorbede

We mogen danken voor al die goede dingen waar wij van kunnen genieten. We bidden voor hen die het zoveel minder hebben. We bidden voor alle activiteiten om het Evangelie bekend te maken.

Zingen

♪ Gezang 26

Wat heil, een Kind is ons geboren,
een Zoon gegeven door Gods kracht!
De heerschappij zal Hem behoren,
zijn last is licht, zijn juk is zacht.
Zijn naam is “Wonderbaar” zijn daden
zijn wondren van genaad’ alleen.
Hij doet ons, hoe met schuld beladen,
verzoend voor ’t oog des Vaders treên.

O Vredevorst, Gij kunt gebieden
de vreed’ op aard’ en in mijn ziel!
Doe alle volken tot U vlieden,
Dat zal wat ademt voor U kniel!
Des Heren ijver zal bewerken,
dat Hij de zetel, U bereid,
met recht en met gericht zal sterken.
Hem zij de lof in eeuwigheid!